

Vihdin Haukojan mylly ja koski.
Selostus virkamatkasta 19.03.1974. Mukana Uudenmaanläänin ympäristönsuojelun valvoja Vuolahto, ins. Poutanen valtion maankäyttötoimikunnasta, maatilahallituksen sekä Vihdin kunnan edustajia.

Maatilahallitus omistaa Vihdissä Haukojan myllytilan, joka oli tarkoitus myydä joko Vihdin kunnalle tai yksityiselle ostajalle. Ins. Poutanen maankäyttötoimikunnasta oli pyytänyt museoviraston edustajan sekä Uudenmaanläänin ympäristönsuojelunvalvojan tarkistamaan alueen sekä ottamaan osaa sen käyttöä ja myyntiä koskevaan kokoukseen.

Koski osoittautui tarkastuksessa erittäin luonnonkauniiksi sekä kasvillisuudeltaan huomattavaksi. Rannalla sijaitseva noin 8 x 10 m kokoinen myllyn raunio oli rakennettu mahtavista luonnonkivijärkäleistä ja siihen liittyi luonnonkivistä tehty pato ja ränni. Myllyn rakennusaikaa ei tiedetä, mutta samalla paikalla on ollut mylly jo 1800-luvun alussa. Nykyisen myllyrakennuksen käyttö on lopetettu noin 80-vuotta sitten. Myllyä on nähdäkseni pidettävä muinaismuistolain tarkoittamana kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Alueen käyttöä ja myyntiä koskevassa kokouksessa todettiin että koski myllyineen ja rantoineen olisi säilytettävä luonnon tilassa ja yleisessä käytössä. Valtion edustajien kesken käydyssä erillisessä neuvottelussa todettiin, että alueen säilyminen turvataan parhaiten, mikäli sitä ei lainkaan myydä, vaan se siirretään metsähallituksen hallintaan hoidettavaksi ja suojeltavaksi, mitä maankäyttötoimikunnan edustaja Poutanen päätyikin esittämään maatilahallitukselle.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 1974

Sirkka Valanto